O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA JISMONIY TARBIYA VA SPORTNING ASOSIY STATISTIK KO‘RSATKICHLARI

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

2022- yilda Oʻzbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishi

Sogʻlom turmush tarzi, insonning hayoti davomida oʻziga mos va toʻgʻri taʼsir qiluvchi amaldir.

Bu insonning jismoniy va ruhiy holatini saqlash uchun zarur boʻlgan harakatlar, oziq-ovqat tarkibining muhimligi va maʼlumotlarni oʻrganish bilan bogʻliqdir. Sogʻlom turmush tarzi hayotimizning keying davomiyligini taʼminlaydi.

Jismoniy tarbiya insonning ruhiy va jismoniy jihatlarini oʻz ichiga olgan tarbiya turi hisoblanadi. Bu tarbiya turning maqsadi, insonnig jismoniy salomatligini saqlab qolish va uning jsimoniy kuchini oshirishdir. Jismoniy tarbiya insonning hayotida juda muhim oʻrin tutadi, chunki jismoniy salomatlik, inson hayotining asosiy shartlari hisoblanadi.

Jismoniy tarbiya va ommaviy sport bilan muntazam shugʻullanish hamda sogʻlom turmush tarzi boʻyicha hayotiy koʻnikmalarni shakllantirish orqali har bir fuqaroda kasallikka qarshi kuchli immun tizimi paydo boʻlishini taʼminlash, zararli odatlardan voz kechish, toʻgʻri ovqatlanish tamoyillariga amal qilish, tiklash va reabilitatsiya ishlari hamda ommaviy jismoniy faollik tadbirlarini tizimli va samarali tashkil qilish, bu borada tegishli infratuzilma va boshqa zarur shart-sharoitlarni yaratish maqsadida, sogʻlom turmush tarzini hayotga keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirishning asosiy yoʻnalishlari belgilangan.

Shuningdek, respublikada aholi oʻrtasida ommaviy sportni rivojlantirish va sogʻlom turmush tarzini targʻib qilishda ***yurish, yugurish, mini-futbol, velosport, badminton, stritbol, "Workout" (mahalla va koʻcha fitnesi)*** sportning ustuvor turlari sifatida belgilangan.

Xususan, aholini kunlik yurish va yugurishga targʻib qilish maqsadida 2021- yilda "Sogʻlom turmush tarzi" (www.1hls.uz) platformasi yaratilgan. Bunda Oʻzbekiston hududida bir sutka davomida ***oʻn ming va undan ortiq qadam*** yurgan 18 va undan yuqori yoshdagi Oʻzbekiston Respublikasi fuqarolari moddiy ragʻbatlantirilgan.

Jismoniy mashg‘ulotlar bilan shug‘ullangan shaxslar (uy xo‘jaliklari a’zolari) ulushi, yoshi, jinsi va yashash joyi (shahar-qishloq) kesimida

(uy xo‘jaliklari tanlama kuzatuvi natijalariga asosan, tegishli yosh guruhi bo'yicha kuzatilgan barcha aholiga nisbatan, 2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

Yoshi	SHAHAR	QISHLOQ	AYOL	ERKAK	JAMI
3-6	57,0%	47,2%	51,5%	53,7%	52,6%
7-15	92,3%	90,2%	89,8%	92,5%	91,2%
16-18	92,7%	92,7%	88,8%	96,3%	92,7%
19-25	78,4%	74,7%	69,1%	83,6%	76,5%
26-29	76,5%	73,7%	65,9%	83,4%	75,1%
30-39	72,0%	68,1%	63,0%	76,9%	70,0%
40-49	65,7%	56,2%	55,3%	67,0%	61,0%
50-59	53,6%	45,7%	43,6%	56,7%	49,7%
60 va undan katta	29,2%	25,7%	23,1%	32,8%	27,6%

Hududlar kesimida

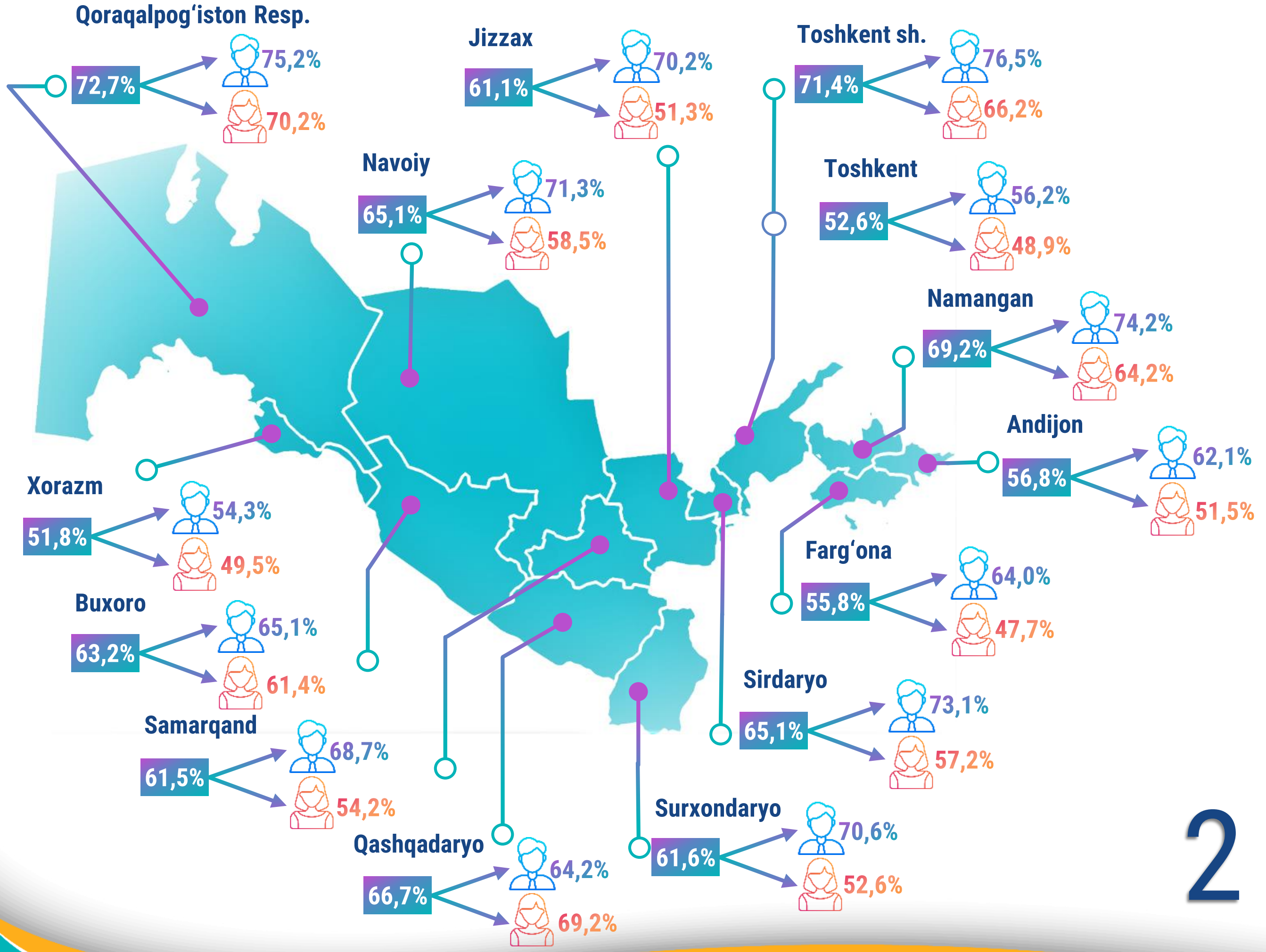

Jismoniy tarbiya jamoalari sonini hududlar kesimida va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) bo'yicha taqsimlanishi

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, ming birlik)

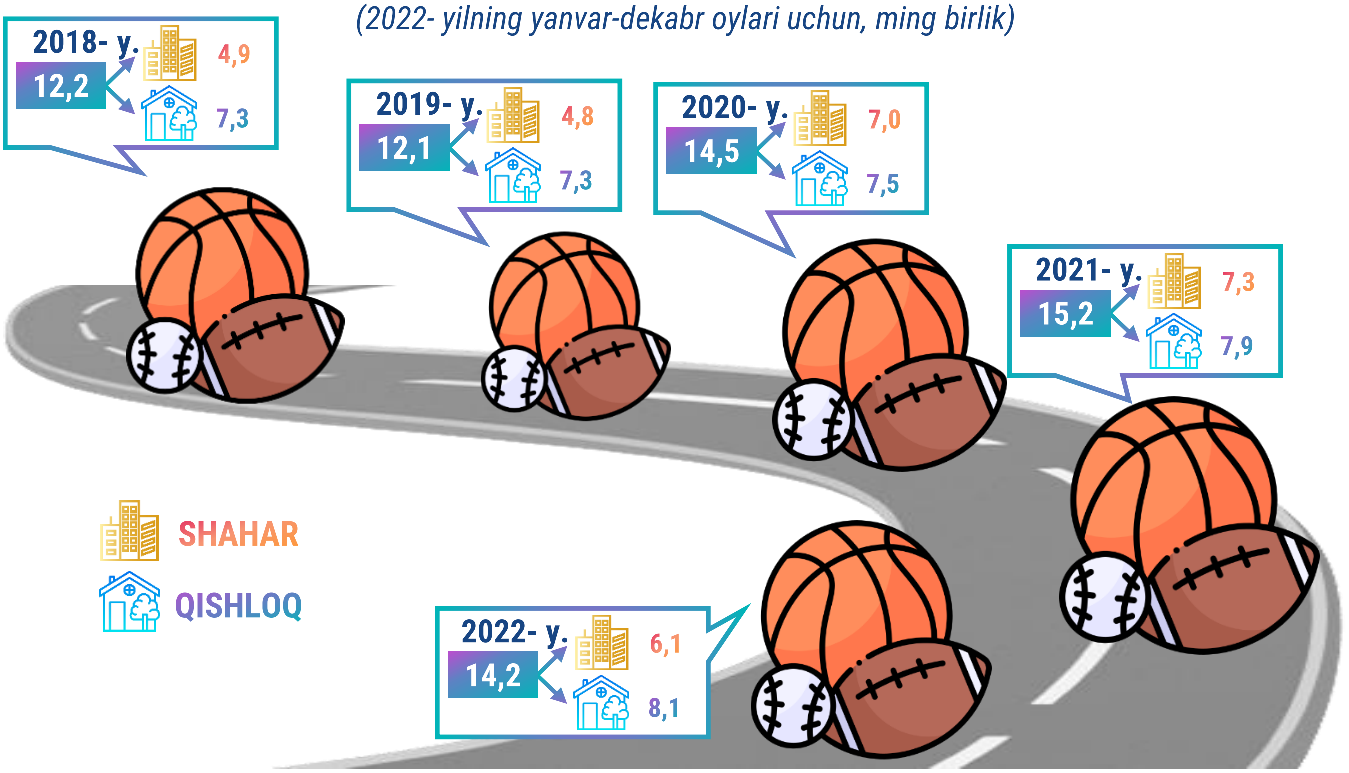

Hududlar kesimida

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, birlik)

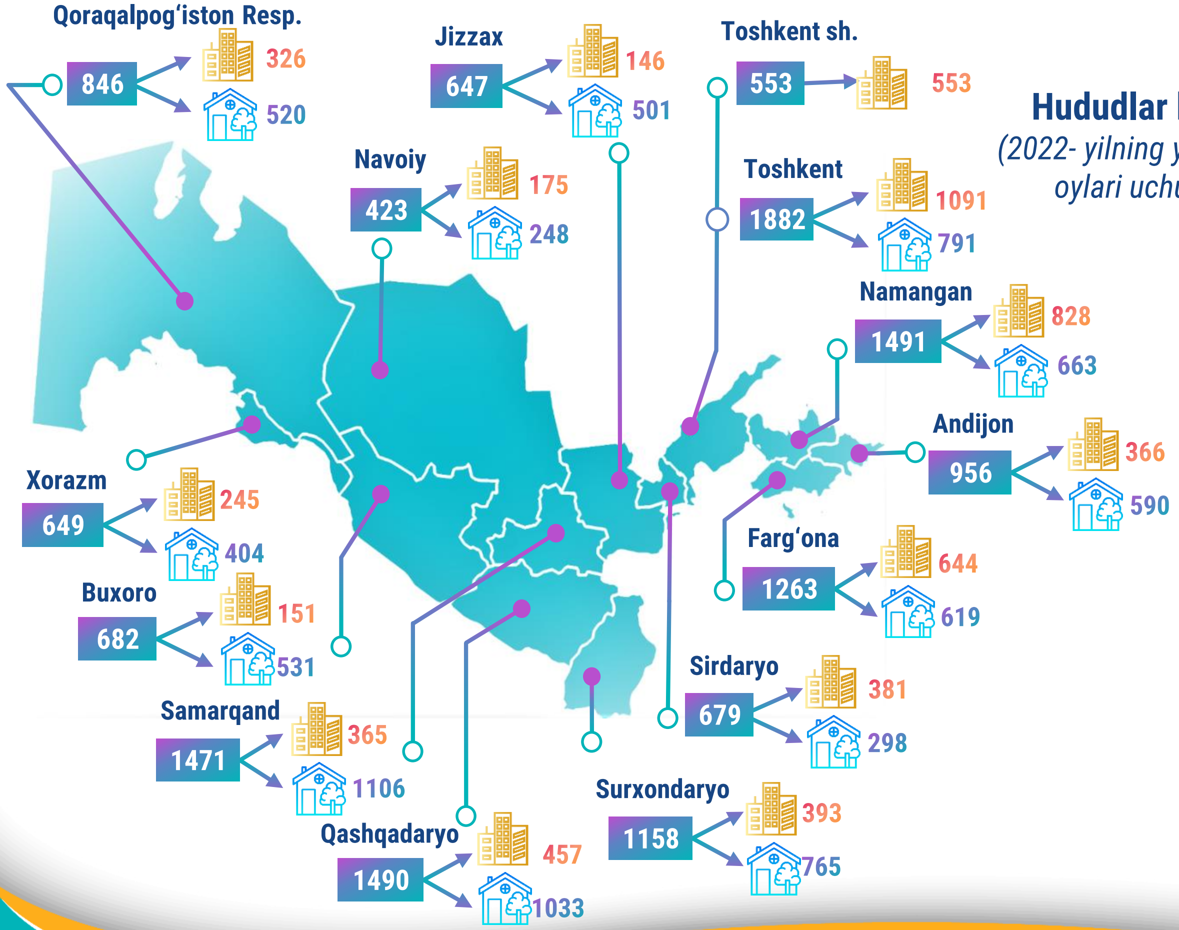

Sport seksiya va bo‘limlarida darsdan va ishdan tashqari vaqtida sport bilan shug‘ullanayotganlarning gender taqsimoti

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, ming kishi)

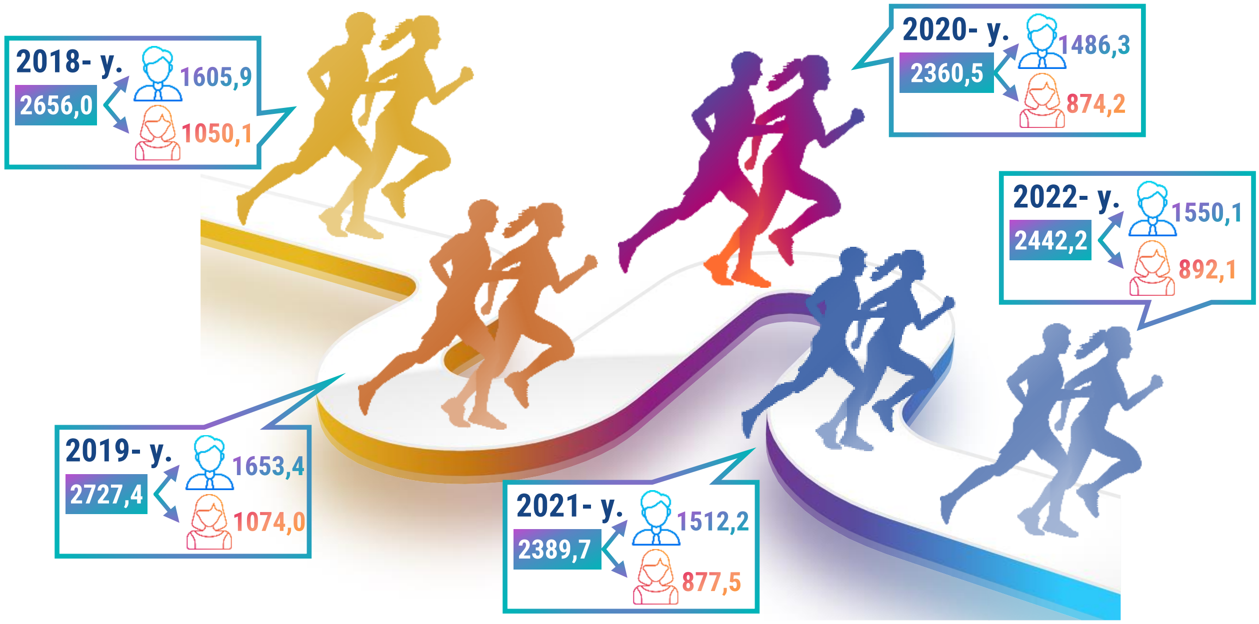

Hududlar kesimida

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

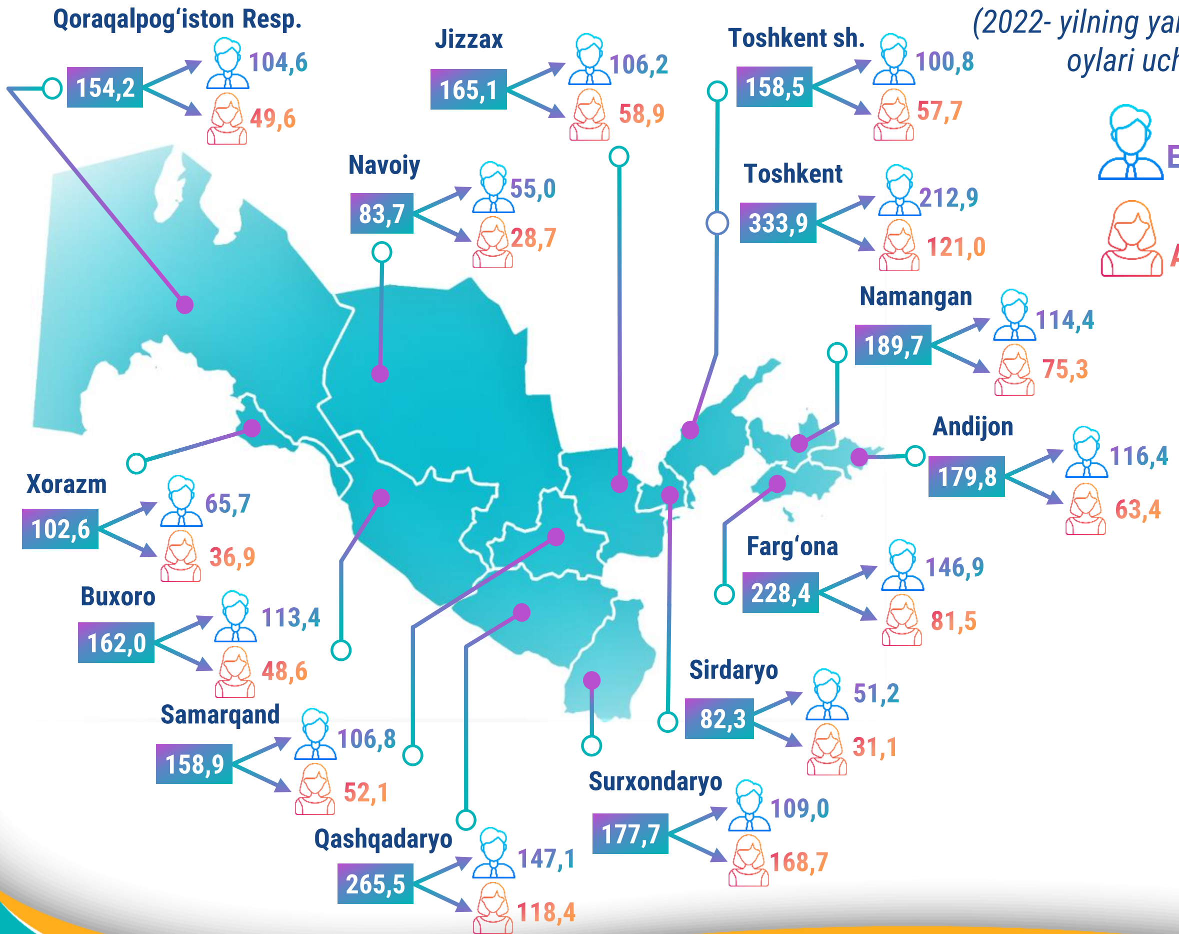

Ishlayotgan sport inshootlarini hududlar kesimida va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) bo'yicha taqsimlanishi

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

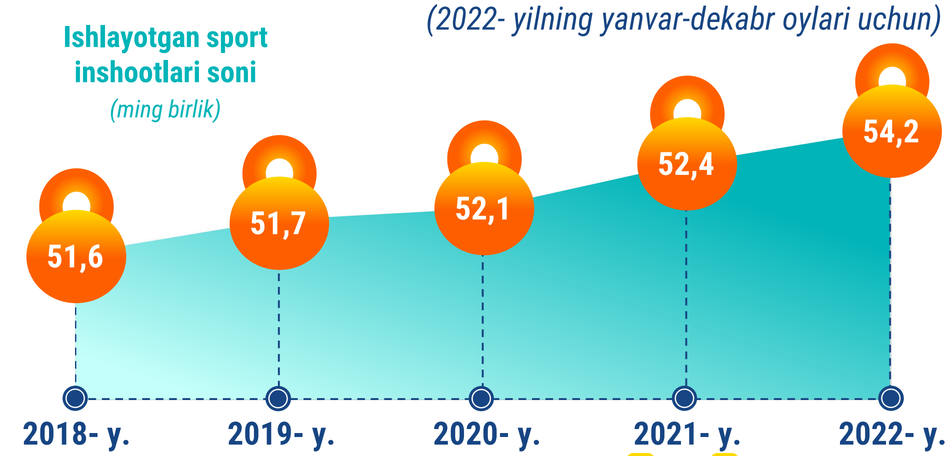

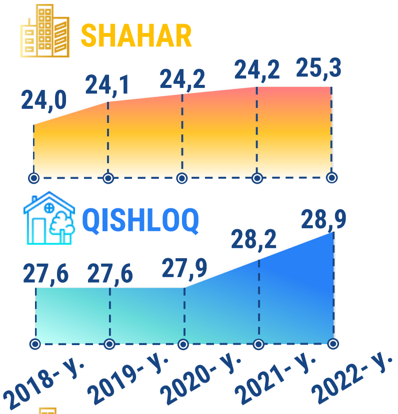

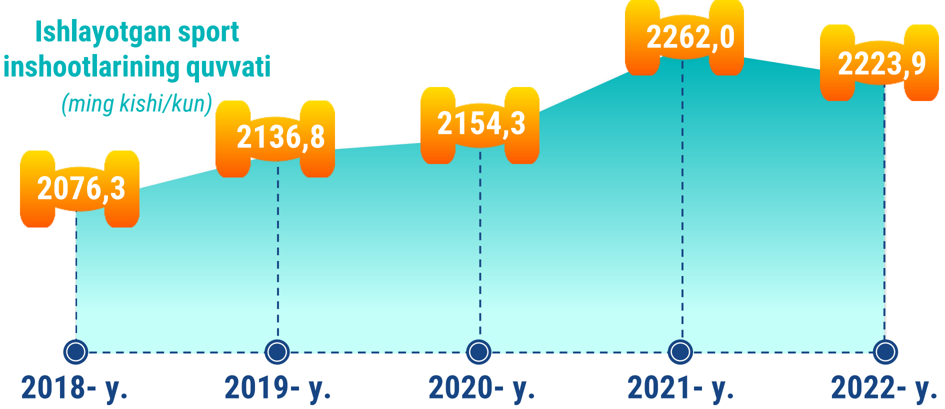

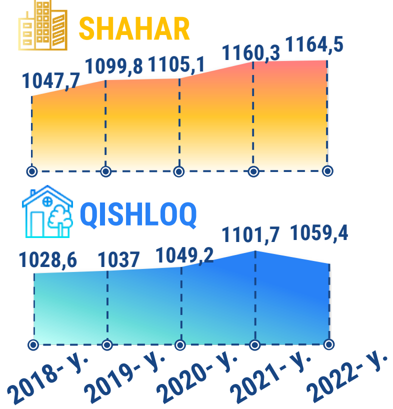

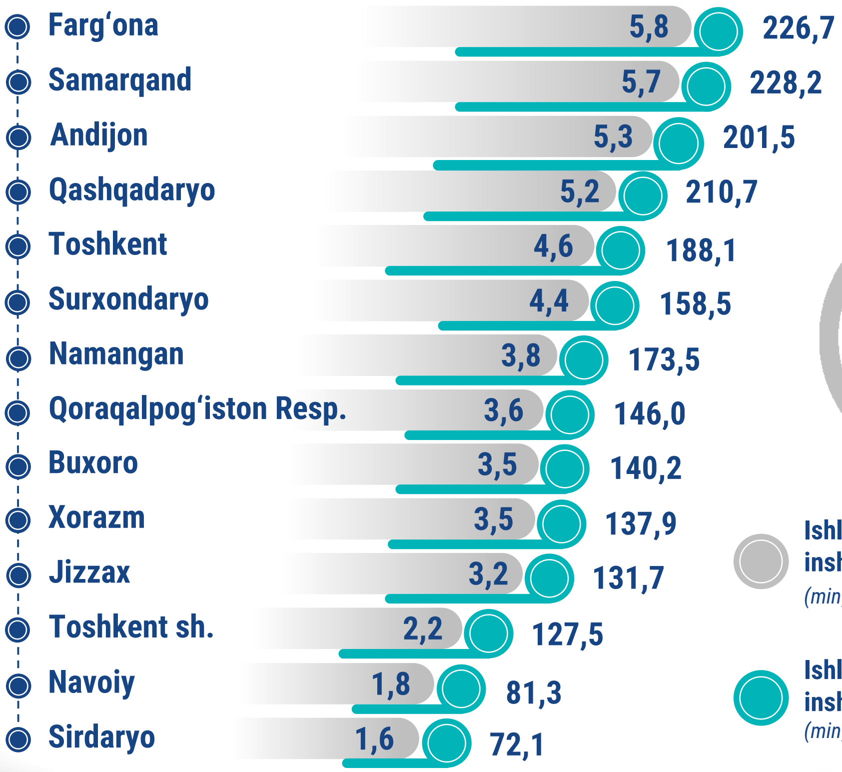

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

Ishlayotgan sport inshootlari soni
(ming birlik)

Ishlayotgan sport inshootlarining quvvati
(ming kishi/kun)

Ishlayotgan sport inshootlari soni, turlari va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) kesimida

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, birlik)

	2022	2018- y.	2019- y.	2020- y.	2021- y.	2022- y.	QISHLOQ	SHAHAR
Stadionlar	420	411	417	415	415	420	17 %	83 %
Sport zallari	11236	10843	10863	10950	11015	11236	49 %	51 %
Suzish basseynlari	331	308	316	322	328	331	10 %	90 %
O‘tish tirlari	134	142	142	142	142	134	38 %	62 %
Sport maydoncha va maydonlari	41989	39807	39841	40206	40447	41989	55 %	45 %
Otchoparlar	9	8	8	10	10	9	0	100%
Menejerlar	25	24	24	23	23	25	12 %	88 %
O‘t otish va stendga otish joylari	45	40	40	37	37	45	0	100%

QISHLOQ SHAHAR

Sport seksiya va bo‘limlari jismoniy tarbiya-sport xodimlarining hududlar kesimida va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) bo‘yicha gender taqsimoti

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, ming kishi)

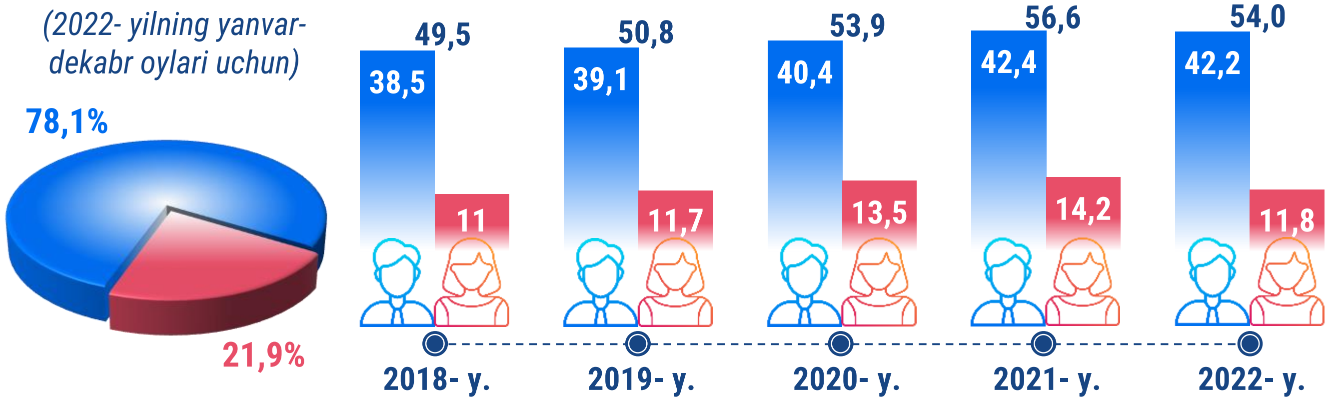

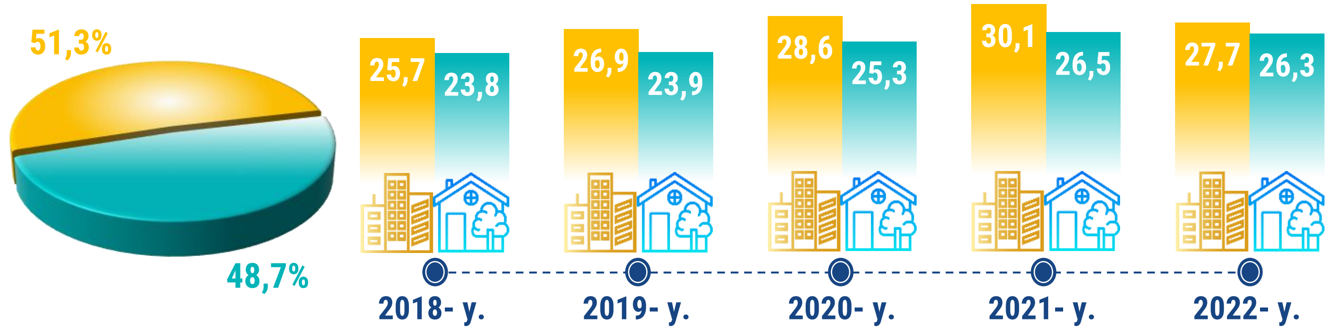

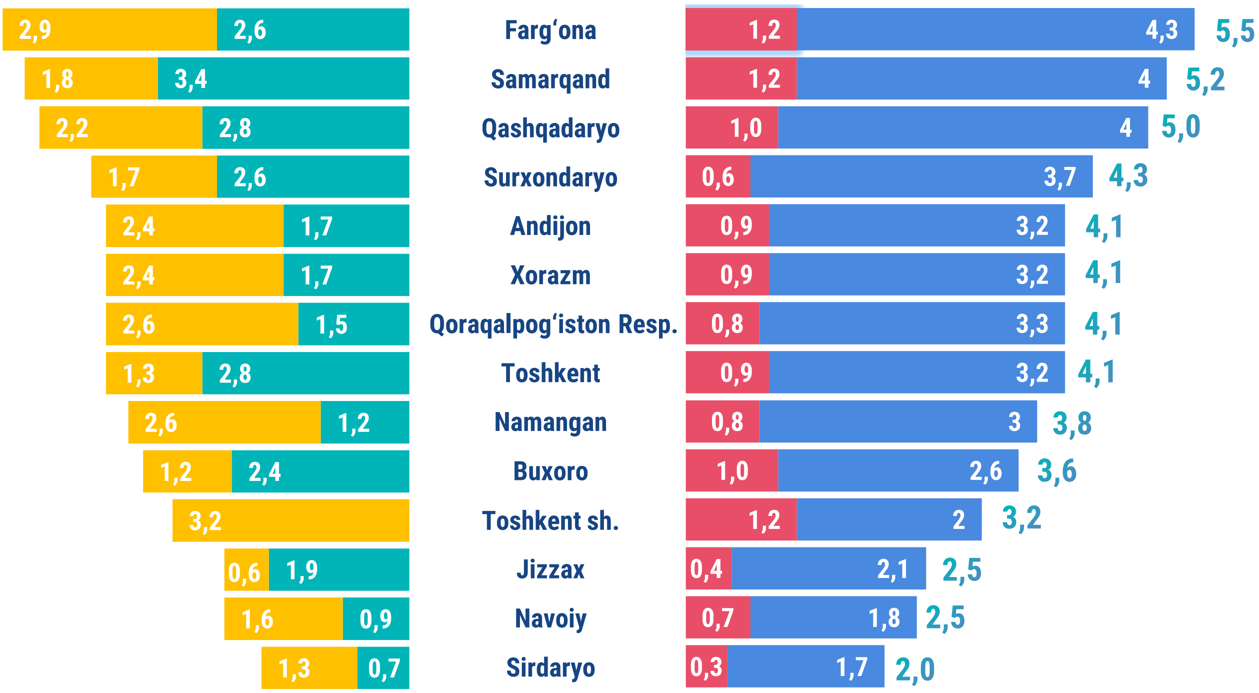

Sport-ta’lim muassasalari guruh (seksiya)larning asosiy ko‘rsatkichlari, hududlar kesimida va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) bo‘yicha

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

Sport-ta’lim muassasalarining guruh (seksiya)lari soni
(ming birlik)

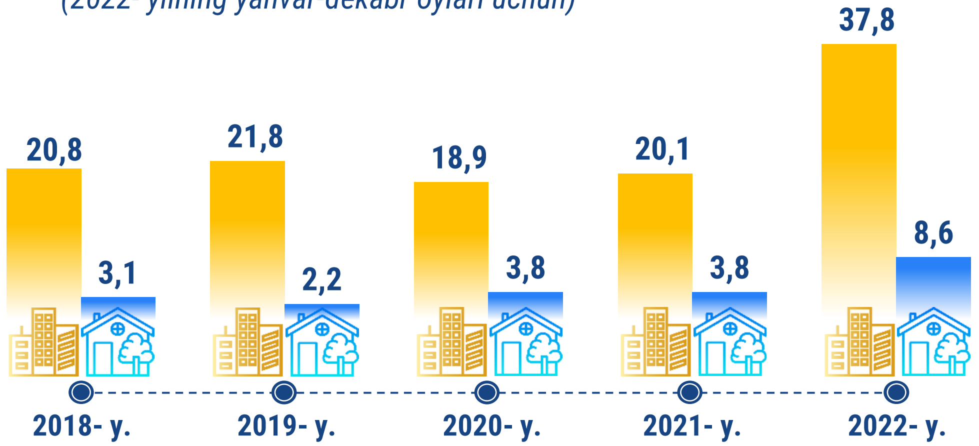

SHAHAR

QISHLOQ

Sport-ta’lim muassasalarining guruh (seksiya)larida shug‘ullanayotganlar soni
(ming kishi)

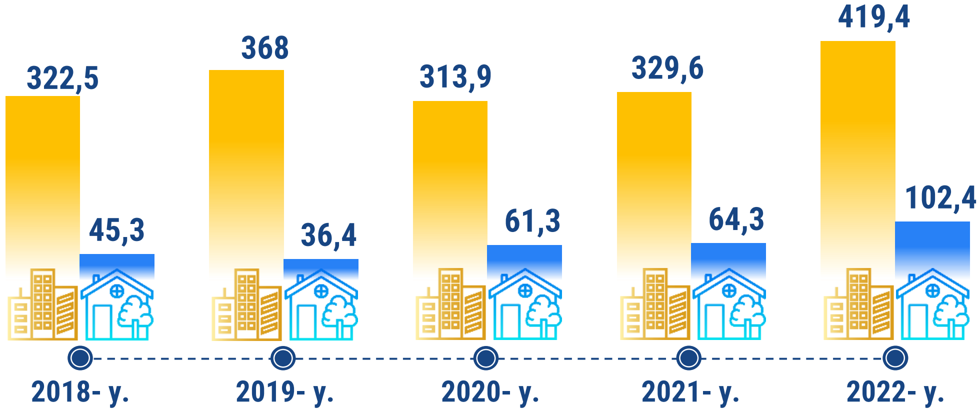

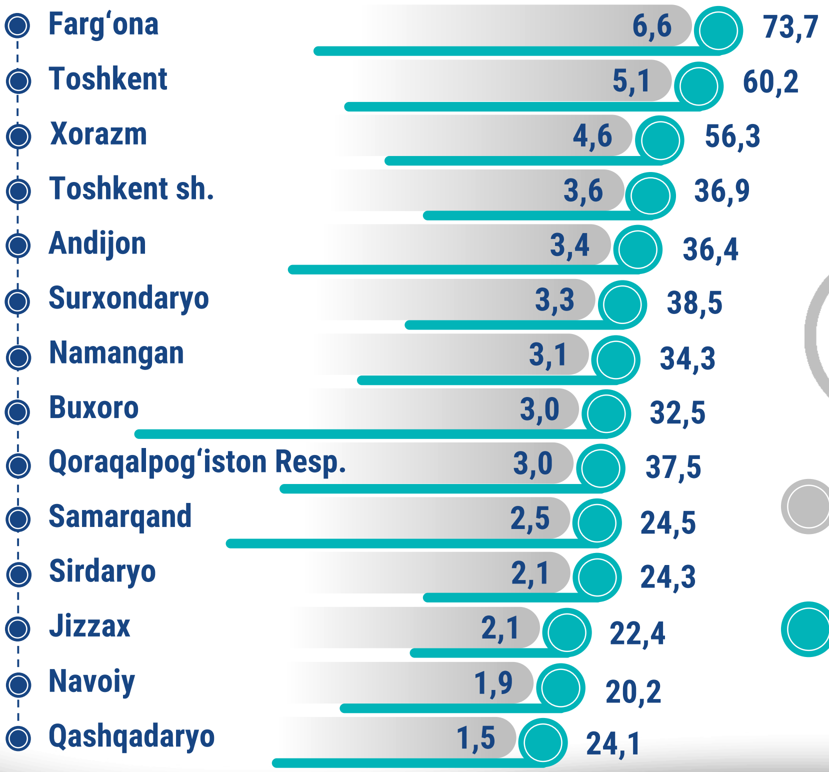

Guruh (seksiya)lar soni
(ming birlik)

Guruh (seksiya)larida shug‘ullanayotganlar soni
(ming kishi)

Sport-ta’lim muassasalarining xususiy sport inshootlari soni, turlari va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) kesimida

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, birlik)

	2022	2018- y.	2019- y.	2020- y.	2021- y.	2022- y.	QISHLOQ	SHAHAR
Stadionlar	362	271	298	289	302	362	21%	79%
Sport zallari	994	730	795	798	838	994	15%	85%
Suzish basseynlari	187	149	156	159	166	187	12%	88%
Sport maydoncha va maydonlari	1424	1163	1125	1162	1218	1424	18%	82%
Otchoparlar	4	4	5	5	5	4	0	100%
Menejerlar	17	13	15	15	16	17	12%	88%

Xususiy sport inshootlari quvvati

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, ming kishi/kun)

	QISHLOQ	SHAHAR
Stadionlar	6,9	25,6
Sport zallari	17,5	101,8
Suzish basseynlari	2,6	19,8
Sport maydoncha va maydonlari	3,9	15,7

Sport-ta’lim muassasalari guruh (seksiya)larining sport turlari bo‘yicha asosiy ko‘rsatkichlari

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

Sport-ta’lim muassasalarining guruh (seksiya)lari soni

(ming birlik)

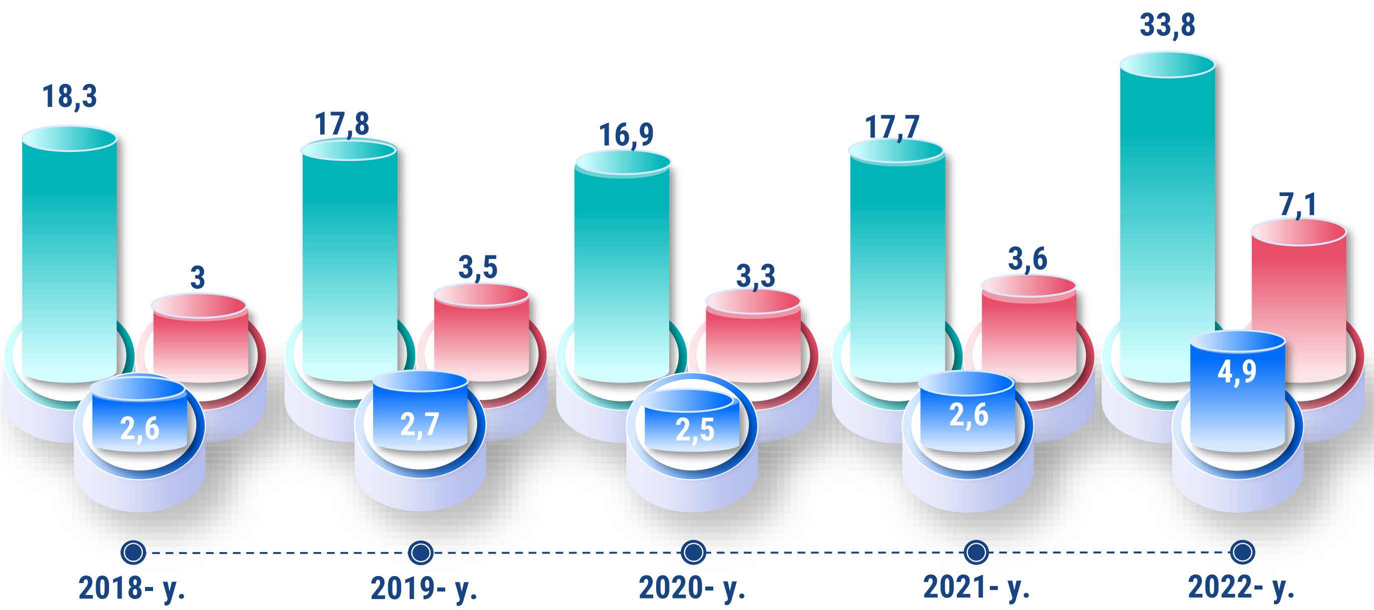

Sport-ta’lim muassasalarining guruh (seksiya)larida shug‘ullanayotganlar soni

(ming kishi)

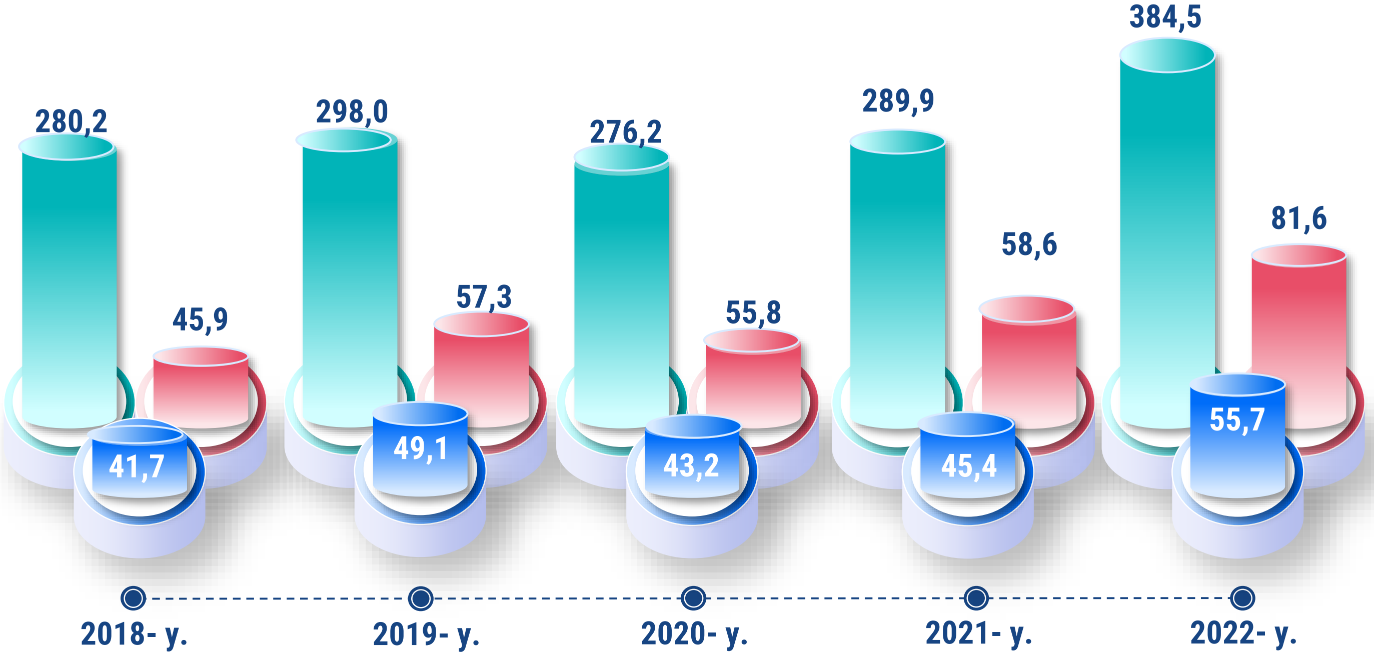

Olimpiya sport turlari

Milliy sport turlari

Boshqa sport turlari

Olimpiya sport turlari bilan shug‘ullanadigan sport-ta’lim muassasalari guruh (seksiya)larining asosiy ko‘rsatkichlari, ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) kesimida

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

	Guruh (seksiya)lar soni *(ming birlik)*	Guruh (seksiya)larda shug‘ullanayotganlar soni *(ming kishi)*
Futbol	4,7	63,3
Boks	3,4	36,1
Voleybol	3,0	38,4
Badiiy gimnastika	2,8	30,7
Stol tennisi	2,4	25,5
Dzyudo	2,4	25,8
Yengil atletika	1,8	20,4
Taekvondo WTF	1,6	17,5
Basketbol	1,6	20,6
Erkin kurash	1,5	16,0
Yunon-rum kurashi	1,0	10,3
Suzish	0,9	10,4
Boshqalar	6,7	38,4

Guruh (seksiya)lar soni *(ming birlik)*

Guruh (seksiya)larda shug‘ullanayotganlar soni *(ming kishi)*

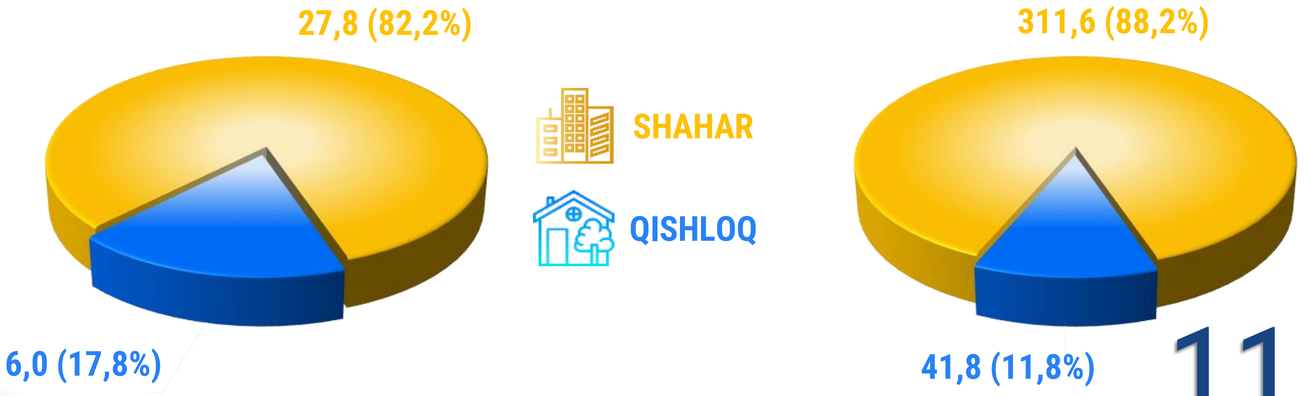

Milliy sport turlari bilan shug‘ullanadigan sport-ta’lim muassasalari guruh (seksiya)larining asosiy ko‘rsatkichlari

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

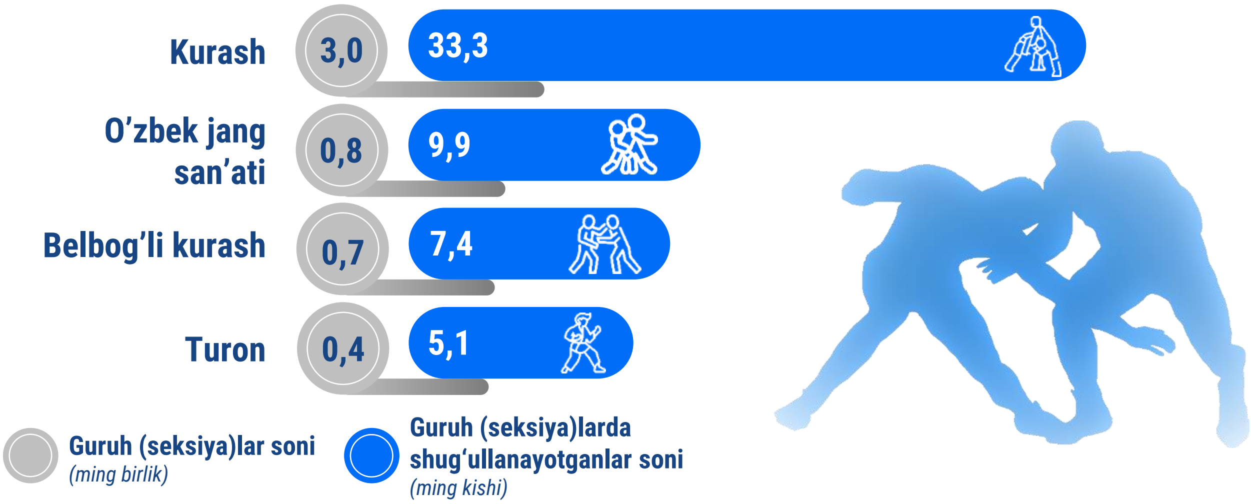

Boshqa sport turlari bilan shug‘ullanadigan sport-ta’lim muassasalari guruh (seksiya)larining asosiy ko‘rsatkichlari

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

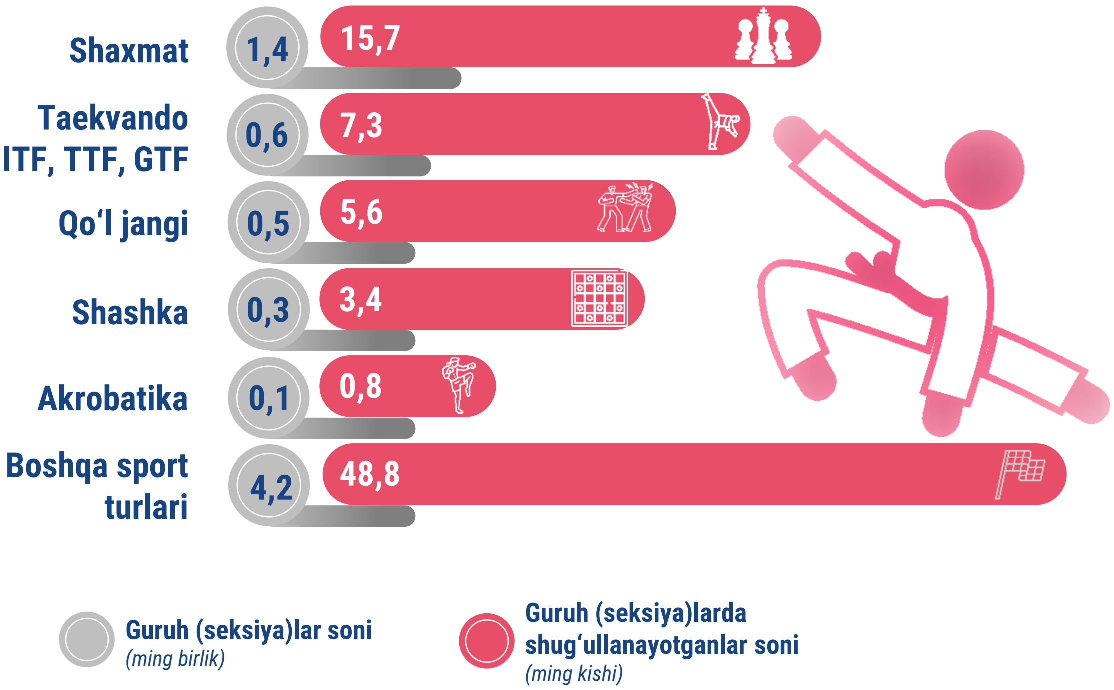

Sport-ta’lim muassasalari *shtatidagi* trenerlari tarkibining hududlar kesimida va ularning joylashgan joyi (shahar-qishloq) bo'yicha gender taqsimoti

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, ming kishi)

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

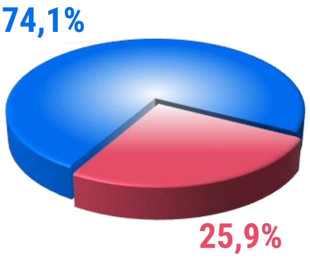

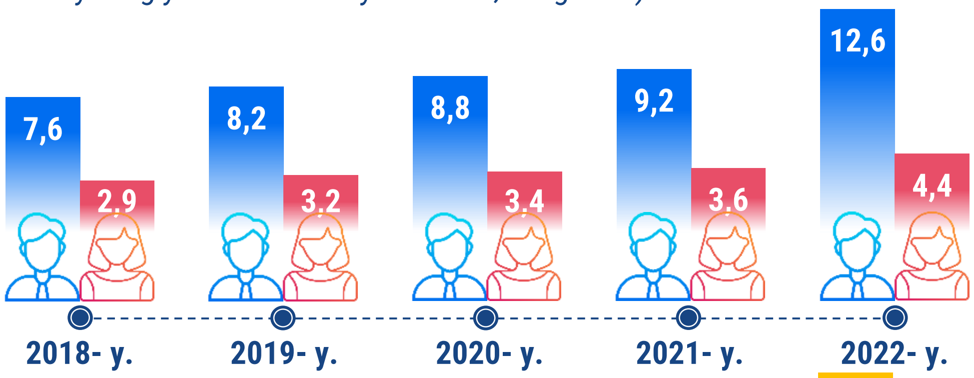

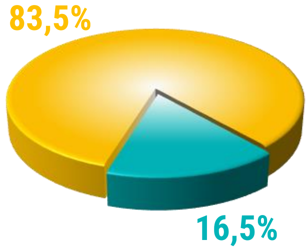

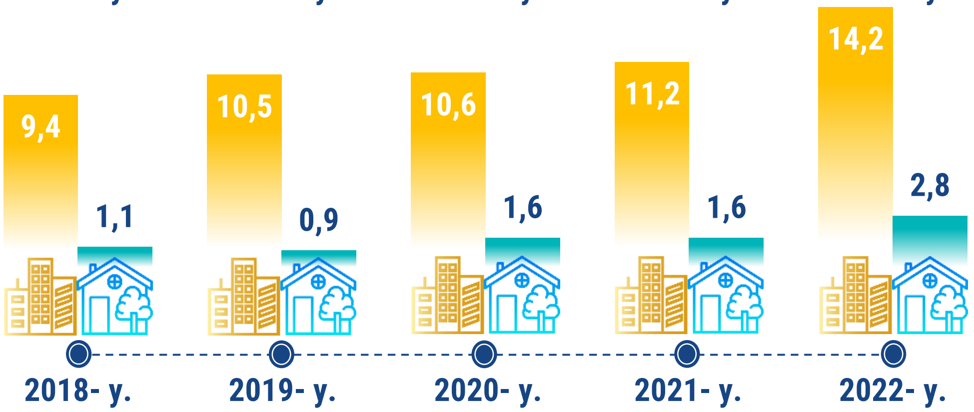

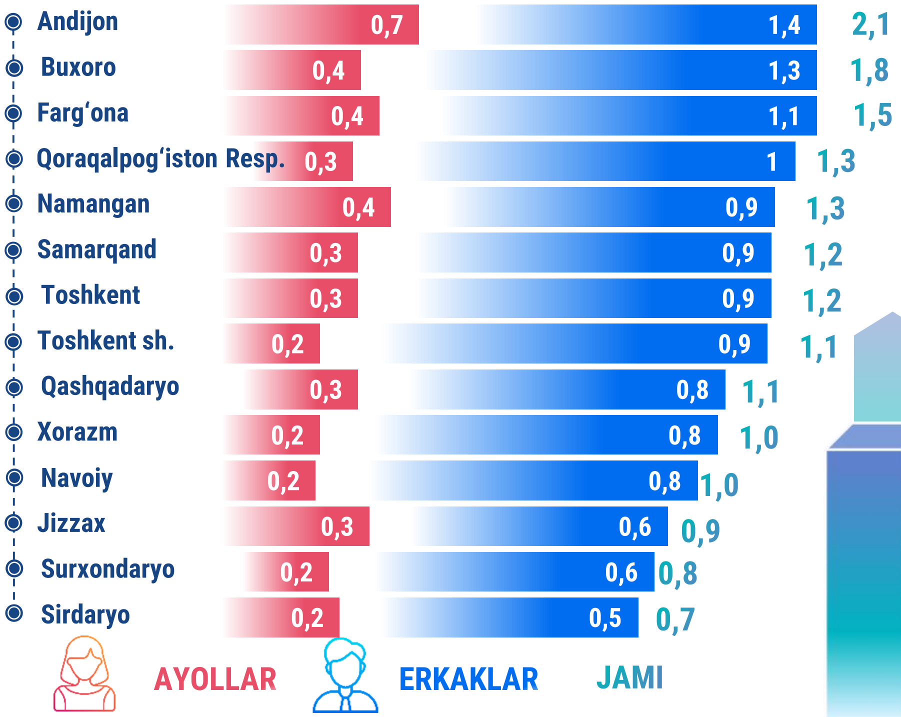

QISHLOQ SHAHAR

“O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan murabbiy” unvoni sohiblari

(2022- yilning yanvar-dekabr oylari uchun, kishi)

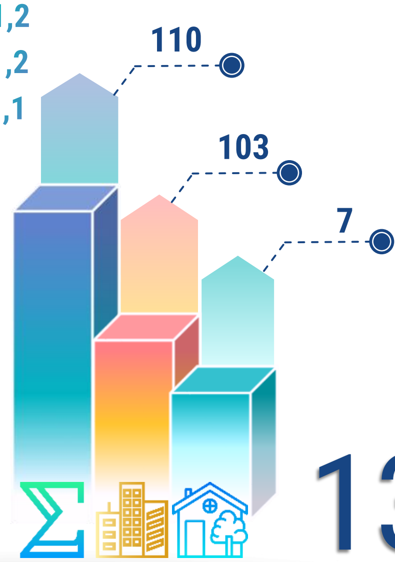

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOH

Sport – odamlarning muayyan qoidalar bo‘yicha tashkil etilgan, ularning jismoniy va intellektual qobiliyatini taqqoslashdan iborat bo‘lgan havaskorlik asosidagi va professional asosdagi faoliyati, shuningdek ushbu faoliyatga tayyorgarlik ko‘rish hamda bu faoliyat jarayonida odamlar o‘rtasida yuzaga keladigan munosabatlar.

Sport turi – jismoniy tarbiya va sport sohasidagi faoliyat turi bo‘lib, u insonning sport musobaqalariga o‘ziga xos tarzda tayyorgarlik ko‘rishi bilan ajralib turadi, sport musobaqalarini o‘tkazish va ularda ishtirok etishga doir talablar, tartib va shartlar belgilanadigan qoidalarga, nizomga (reglamentga) ega bo‘ladi.

Jismoniy tarbiya – madaniyatning insonni jismoniy tarbiyalash, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik orqali jismoniy hamda intellektual jihatdan kamol toptirish, uning qobiliyatini va harakat faolligini takomillashtirish, sog‘lom turmush tarzi ko‘nikmalarini shakllantirish, ijtimoiy moslashtirish maqsadida jamiyat tomonidan yaratiladigan hamda foydalaniladigan qadriyatlar, normalar va bilimlar yig‘indisidan iborat bo‘lgan qismi.

Sport inshooti – sport tadbirlari va ommaviy sport tadbirlarini, sport turlari bo‘yicha o‘quv-mashq mashg‘ulotlari va o‘quv-mashq yig‘inlarini o‘tkazish uchun mo‘ljallangan, o‘ziga qo‘yiladigan norma va talablarga javob beradigan yopiq yoki ochiq tipdagi ixtisoslashtirilgan inshoot.

Trener – trenerlik faoliyati bilan shug‘ullanish uchun malaka sertifikatiga ega bo‘lgan hamda o‘quv-mashq, ommaviy jismoniy tarbiya tadbirlarini o‘tkazishni, shuningdek sport natijalariga erishish uchun bellashuv faoliyatiga rahbarlikni amalga oshiruvchi jismoniy shaxs.

Olimpiya sport turlari ikki yoki uch qit’aning kamida 20-25 mamlakati (erkaklar uchun yozgi sport turlari – uchta qit’aning kamida 40 mamlakati) da tarqalganligi va tegishli xalqaro federatsiyasi mavjudligi sharti bilan Xalqaro Olimpiya Qo‘mitasi (XOQ) qarori asosida Olimpiya o‘yinlari dasturiga kiritiladi. Zamonaviy Olimpiya o‘yinlari dasturiga 28 ta yozgi (42 ta tarmoq) va 7 ta qishki (15 ta tarmoq) sport turlari kiritilgan. Sport turlarini tasniflashda XOQ “bitta federatsiya – bitta sport” tamoyiliga amal qiladi.

O‘zbekiston milliy sport turlari va xalq o‘yinlari – milliy ijtimoiy-madaniy yo‘nalishga ega bo‘lgan hamda O‘zbekiston Respublikasi hududida rivojlanayotgan sport va o‘yin turlari.

Ответственный за подготовку пресс-релиза:
Управление статистики социальной сферы и устойчивого развития

UZSTAT
АГЕНСТВО СТАТИСТИКИ ПРИ ПРЕЗИДЕНТЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Адрес: 100170, Ташкент, проспект Мустакиллик, 63

Тел.: +99871 202-80-70

e-mail:sdg@stat.uz

www.stat.uz

facebook.com/uzstataxborot